

Plenum

Tisdag 16.12.2025 kl. 10.00—18.46

11.3. Huvudtitel 26 Inrikesministeriets förvaltningsområde

Förste vice talman Paula Risikko: Nu presenteras huvudtitel 26 gällande inrikesministeriets förvaltningsområde.

Den allmänna debatten om huvudtiteln pågår i detta skede högst till klockan 15.30, det vill säga en och en halv timme.

Delegationens ordförande, ledamot Ronkainen håller ett presentationsanförande och därefter är det minister Rantanens tur. — Varsågod.

Debatt

13.58 **Jari Ronkainen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen tosiaan pääluokkaa 26 koskevan budjettimietinnön. Sisäministeriön pääluokkaan esitetään ensi vuodelle yhteensä noin 2,1 miljardia euroa, mikä on noin 132 miljoonaa euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna. Määrärahoista poliisiin ja suojelupoliisiin osuus on 52 prosenttia, Rajavartiolaitoksen 17, pelastustoimen ja Hätäkeskuslaitoksen 5 prosenttia, maahanmuuton 9 prosenttia ja hallinnon 13 prosenttia. Vähennykset johtuvat pääosin maahanmuuton vastaanottomenojen laskusta ja kertaluonteisten lisäysten poistumisesta. Valiokunta korostaa, että sisäisen turvallisuuden keskeiset toiminnot tulee sopeutuksista huolimatta turvata.

Investoinnit ja ampumaradat: Valiokunta lisää puolitoista miljoonaa euroa ampumarataverkoston parantamiseen. Jämsän, Kiteen ja Lopen ampumaradat saivat kaikki 300 000 euron avustuksen, ja pienempiä 50 000 euron avustuksia jaettiin 12 ampumaradalle. Näitä ovat muun muassa Orimattilan, Hyvinkään ja Kajaanin ampumaradat. Tavoitteena on turvata ampumaharjoittelun ja reserviläistoiminnan edellytykset koko maassa.

Poliisitoimen toimintamenoihin esitetään reilua miljardia euroa, mikä on 43 miljoonaa euroa enemmän kuin tänä vuonna. Lisäykset kohdennetaan koulupoliisitoiminnan vahvistamiseen, harmaan talouden torjuntaan, nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyyn sekä valmiusyksikön suorituskykyyn. Henkilöstömäärää kasvatetaan hallitusohjelman mukaisesti kohti 8 000:ta poliisia, mikä edellyttää riittävää koulutusvolyymia. Valiokunta korostaa myös poliisin kaluston ja ict-järjestelmien ajamukaisuutta.

Suojelupoliisin toimintamenoihin esitetään noin 72,5 miljoonaa euroa. Valiokunta katsoo, että tämä taso mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja strategisten suorituskykyjen vahvistamisen.

Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin esitetään vajaata 340:tä miljoonaa euroa. Lisäykset osoitetaan henkilöstön vahvistamiseen, itärajan esteen ylläpitoon ja keskeisiin materiaaltarpeisiin. Valiokunta huomauttaa, että Rajavartiolaitoksella on pitkäaikainen resurssivaje ja suorituskyky tulee turvata myös tulevina vuosina.

Pelastustoimi ja sopimuspalokunnat: Pelastustoimen toimintamenoihin esitetään noin 2,4 miljoonaa euroa. Valiokunta on huolissaan hyvinvointialueiden osoittamien resurssien

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

riittävyyydestä sekä sopimuspalokuntien toimintaedellytyksistä erityisesti harvaan asutuilla alueilla.

Maahanmuuttohallinnon menojen arvioidaan tulevana vuonna laskevan merkittävästi. Vastaanoton piirissä olevien henkilöiden määrä vähenee, ja maahanmuuttohallinnon kokonaismäärärahat vähenevät noin 196 miljoonalla eurolla. Valiokunta korostaa, että vähennykset johtuvat ennen kaikkea menokehityksestä, eivät palvelutason heikentämisestä. Keskeistä on varmistaa, että turvapaikkamenettelyt pysyvät sujuvina, laillisen maahantulon prosessit toimivat ja että palautukset voidaan toteuttaa tehokkaasti. Valiokunta pitää tärkeänä myös vastaanottojärjestelmän joustavuutta, jotta se kykenee reagoimaan nopeasti mahdollisiin muutoksiin Suomen lähialueilla.

Arvoisa puhemies! Sisäisen turvallisuuden viranomaiset muodostavat kansallisen turvallisuuden perustan. Pääluokan 26 kokonaisuudessa korostuvat poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimintakyky, pelastustoimi sekä toimiva maahanmuuttohallinto. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sisäministeri Rantanen, olkaa hyvä, viisi minuuttia.

14.02 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Puhun tässä kahdesta pääluokasta. En tiedä, ennätänkö viiteen minuuttiin, mutta yritän tehdä parhaani. Eli puhun tässä sekä sisäministeriön pääluokasta että työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen rahoituksesta.

Arvoisa puhemies! Aluksi haluan kiittää valtiovarainvaliokuntaa lisäyksistä sisäministeriön pääluokkaan: puolitoista miljoonaa ampumaratoihin ja 70 000 euroa eläinpoliisikeiluun Turun seudulla. Lisäyksellä ampumaradoille tuetaan suomalaista maanpuolustusta, varautumista ja harrastustoimintaa laaja-alaisesti koko maassa.

Sisäministeriön pääluokkaan ei esitetty talousarviossa uusia vuoden 2026 määräraahakehyksen ylittäviä harkinnanvaraisia lisäyksiä. Tästä huolimatta hallinnonalan viranomaisten määrärahataso kasvaa kehyksen mukaisilla lisäyksillä merkittävästi kuluvaan vuoteen verrattuna, kun teknisluonteisia vähennyksiä ei oteta huomioon.

Hallitusohjelmassa tehtyjä panostuksia sisäiseen ja kansalliseen turvallisuuteen sekä maahanmuuton parempaan hallintaan ja hillintään jatketaan määrätietoisesti. Kevään kehyspäätökseen ja kuluvaan vuoden toiseen lisätalousarvioon sisältyi merkittävä panostus valmiuden ja varautumisen kehittämiseen. Vuoden 26 talousarviossa tämä summa on 36 miljoonaa euroa. On tärkeää, että merkittävä osa sisäministeriön pääluokkaan tehdyistä lisäyksistä on päätetty useampivuotisina kehittämistoimina tai pysyväluonteisina lisäyksinä. Turvallisuustilanteen ollessa tällainen tarvitsemme nimenomaan vakautta ja näkyvyyttä resurssitasoon myös pidemmällä aikavälillä. Lisäyksistä huolimatta toimintaympäristön haasteet ja kustannustason nousu edellyttävät jatkossakin panostuksia sisäministeriön pääluokkaan julkisen talouden haastavasta tilanteesta huolimatta, sillä turvallisuus on valtion ydintehtävä.

Sisäministeriön pääluokkaan ehdotetaan yhteensä noin 2,1 miljardia euroa. Vuoden 25 talousarvioon verrattuna määrärahataso laskee noin 131 miljoonaa euroa, ja tämä vähennys aiheutuu muun muassa maahanmuutto- ja vastaanottomenojen laskusta, kertaluonteisten lisäysten poistumisesta sekä tehdyistä säästöpäätöksistä.

Hallitusohjelman mukaisesti poliisille ehdotetaan talousarviossa kehyksen mukaista 17,5 miljoonan euron lisäystä poliisitehtävissä toimivien henkilöiden määrän nostamiseksi.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

si 8 000 henkilön tasolle vaalikauden loppuun mennessä. Poliisin toiminnan tason turvaamiseen lisätään niin ikään kehyksen mukaisesti neljä miljoonaa euroa ja ei-harkinnanvaraisiin ict-menoihin kolme miljoonaa euroa. Osana varautumisen ja valmiuden kokonaisuutta poliisille lisätään viisi miljoonaa poliisin valmiusyksikön suorituskyvyn kehittämiseen. Suojelupoliisin toimintakyky turvataan, ja suojelupoliisille lisätään kehyspäättöksen mukaisesti kymmenen miljoonaa euroa välttämättömän strategisen suorituskyvyn turvaamiseksi.

Rajavartiolaitoksen suorituskykyä on kehitetty viime vuosina laajasti. Uudet ulkovartiolaivat, valvontalentokoneet, itärajan este ja panostukset monipuolisiin ja nykyaikaisiin valvontajärjestelmiin tukevat Suomen kykyä huolehtia rajaturvallisuudestaan kaikissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan ei esitetä uusia lisäyksiä. Pelastajakoulutettavien määrän nostamista sen sijaan jatketaan siten, että tavoite 1 000 uutta pelastajaa saavutettaisiin vuonna 32.

Tukea Ukrainalle jatketaan. Talousarvioon sisältyy viisi miljoonaa euroa Ukrainan materiaaliapuun ja kuljetuskustannuksiin, mikä vastaa kuluvan vuoden tasoa.

Maahanmuuton olettamien mukaan vastaanoton piirissä arvioidaan olevan vuonna 26 keskimäärin noin 10 000 henkilöä, mikä on 7 000 henkilöä vähemmän kuin vuonna 25. Vastaanottomenoista ja vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavista tuista vähennetään 111 miljoonaa euroa.

Arvoisa puhemies! Lyhyesti vielä työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan kotoutumisen osiosta.

Kotoutumisen edistämisen määrärahat ovat vuoden 26 talousarvioesityksessä noin 350 miljoonaa euroa. Määrärahoista noin kolme neljäsosaa kohdistuu tilapäistä suojelua saaviin ukrainalaisiin, jotka ovat siirtyneet vastaanottojärjestelmästä kuntaan. Tilapäistä suojelua saavista johtuvien kustannusten arvioidaan kääntyvän voimakkaaseen laskuun ensi vuoden jälkeen.

Ilman hallituksen päätöspäätösteisiä toimia kotoutumisen edistämisen määrärahat olisivat noin 80 miljoonaa euroa nykyistä korkeammat. Säästöistä suurin osa syntyy kunnille, hyvinvointialueille ja Ahvenanmaan maakunnalle maksettavien laskennallisten korvausten leikkauksesta. Hallituskauden aikaisista toimista kotoutumisen kustannuksia vähentävät muun muassa pakolaiskiintiön laskeminen, kotoutumiskoulutuksen hintatason tarkastus sekä tulkkauksekustannusten leikkaus. Lisäksi hallitus on budjettiriihessä päättänyt 30 miljoonan euron lisäsäästöistä vuodelle 2027.

Hallituksen kotoutumispolitiikan lähtökohtana on, että Suomeen kotoudutaan työllä. Kotoutumispolitiikka perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen. Maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisesta sekä kotoutumista edistävien palveluiden velvoittavuutta lisätään entisestään tekemällä kotoutumislakiin ja järjestelmään tarvittavat korjaukset. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustajat voivat nyt pyytää minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

14.08 Pihla Keto-Huovinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri! Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut pysyvästi ja pitkäkestoisesti. Vanhat turvalli-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

suushaasteet ovat olemassa eivätkä ole kadonneet mihinkään, mutta niiden rinnalle on tullut liuta uusia haasteita — hallitukselle kiitos siitä, että se on pyrkinyt vastaamaan tämän hetken tarpeeseen ja uhkiin, tulivatpa ne sitten maalta, mereltä tai ilmasta. Suomen kokonaisturvallisuusajattelussa on tärkeää huolehtia myös viranomaisten suorituskyvystä. Itämerellä liikkuu valtava määrä aluksia, osa muun muassa Venäjän varjolaivastoon kuuluvia varsin huonokuntoisia aluksia, ja riski laajasta öljyvahingosta on todellinen ja kasvanut. Kysyisinkin ministeriltä: mikä meidän öljyvahinkojen torjuntakyvykyys ja -kapasiteetti on?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

14.09 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille esittelystä. Pääluokka 26 on yksi tärkeimpiä, se on meidän turvallisuuden kivijalka. Olikin hienoa kuulla, että tuo vähän rapiat kaksi miljardia takaa kuitenkin sen, että poliisin rahoitus nousee, valmiudesta ja resursseista pidetään huolta. Tämä on hyvin tärkeä kokonaisuus. Ja supon rahoituksesta sen verran, että sekin nousee, ja myöskin siellä toiminta ja resurssit tullaan turvaamaan — erittäin hienoa kuulla. Pelastajia meillä koulutetaan jatkuvasti. Tämä on hyvin tärkeä seikka, mikä tuli tuossa mainittua. Ja tottahan toki raja on meillä kaikilla lupissa aivan jatkuvasti. Itse asiassa kysyisinkin ministeriltä vähän rajan tilanteesta. Olemme saaneet lukea, että siellä infra valmistuu aika kivasti, oliko 140 kilometriä valmista aitaa ja tietä siellä, mutta noin muuten, mitä sinne rajalle kaiken kaikkiaan tällä hetkellä kuuluu? — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

14.10 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nostan esille viime vuosien varsinaisen murheenkryynin eli huumetilanteen kärjistymisen. Huumetilanne aiheuttaa paljon murheita varsinkin kaupunkiseuduille ja erityisesti tänne Helsingin seudulle. Se näkyy ihmisten aggressiivisessa käyttäytymisessä, ja se pelottaa kaupunkilaisia. Ministeri on maininnut, että Suomi on epäonnistunut tässä alfa-PVP:n torjunnassa, ja olen kyllä samaa mieltä. Meidän olisi pitänyt tähän paljon nopeammin pystyä reagoimaan. Ja täytyy ottaa huomioon myöskin se, että kyllähän tämän huumebisneksen ympärillä pyörii valtava rikollisuus, ja siihen meidän pitäisi päästä kiinni.

Kun tämä huumetilanne aiheuttaa monia ongelmia, niin kysyisinkin ministeriltä: saisimmeko viimein tänne pääkaupunkiseudulle oman toimintaohjelman, jossa myönnettäisiin myöskin lisäresursseja poliisille, sosiaaliviranomaisille ja terveydenhuoltotyöhön?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

14.12 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ministerille ja jaoston puheenjohtajalle esittelystä.

Mitä tulee tähän sisäisen turvallisuuden rahoitukseen, niin toistan edelleen sen, mikä meillä keskustassa on ollut isona huolenaiheena: tämä pitkäjänteinen suunnitelmallisuus. Mielestäni sisäisen turvallisuuden viranomaisten rahoitukseen tarvitaan samanlaista pitkäjänteistä suunnittelua kuin puolustushallinnon osalta, ja tämä tulisi korjata.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Haluaisin kysyä teiltä, arvoisa ministeri, tästä suojelupoliisin organisoinnista sisäministeriössä. Nyt julkisuudessa olleiden tietojen mukaan tämä kansallisen turvallisuuden yksikkö sisäministeriössä aiotaan lakkauttaa. Me kannatetaan sitä, että näihin isoihin uusiin turvallisuushkiin pitää pystyä reagoimaan tehokkaasti, ja tätä eduskunnassa ollut poliisilakiakin, sen muutoksia, keskustassa kannatamme, mutta haluaisin kuulla, mikä ongelma ja mitkä syyt ovat taustalla siinä, että suojelupoliisin hallinnollinen asema sisäministeriössä nyt sitten ollaan siirtämässä toiseen paikkaan. Mitkä ovat perusteet sen taustalla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

14.13 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kriisit jylläävät maailmalla, ja ihmiset joutuvat jättämään kotinsa mitä moninaisimmista syistä ja usein täysin riippumatta omista päätöksistään. Pakolaiskiintiön kautta tapahtuva maahantulo on hallittua maahanmuuttoa. Se on ennakoitavaa, se tapahtuu perheiden kokonaisuutta kunnioittaen, ja hallitusti vastaanottaen myös kunnissa sitä mielellään tehdään. Esittämämme pakolaiskiintiö ensi vuodelle on varsin pieni. Kysynkin tässä ministeriltä: olisiko syytä tätä vielä tutkia ja varmistaa se, että me kannamme Suomessa oman osamme hädänalaisten ihmisten auttamisesta?

Toinen asia: Nostaisin tämän valiokunnan lisäämän eläinpoliisikokeilun, mitä ollaan nyt edistämässä. Helsingin poliisistahan tästä on varsin hyvät kokemukset, ja eläimiin liittyviin rikoksiin erikoistunut esitutkinta on ollut varsin tehokasta ja saanut isoja kokonaisuuksia ratkottua ja jopa ennaltaehkäistettyä. [Puhemies koputtaa] Olisiko tämä syytä ottaa käyttöön koko Suomessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

14.14 Anna Kontula vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäministeriön hallinnonalan osuushan on elimellinen osa hallituksen heikkoa ymmärrystä yhteiskunnan kausaliteeteista, ellei sitten tavoitteena ole jokin muu kuin se, mikä on ääneen lausuttu. Turvallisuutta rakennetaan koventamalla ja valvomalla siinä, mutta samalla rapautetaan niitä perusrakenteita, jotka oikeasti voisivat pitää yhteiskunnan kasassa.

Poliiseille ja rajavalvonnalle osoitetaan lisää resursseja. Sen sijaan ennaltaehkäisevä työ, kotoutuminen ja syrjäytymisen ehkäisy häviävät. Tämä on yhteiskunta-analyysiltään virheellistä pelon politiikkaa. Turvallisuus ei synny piikkilangasta eikä valvontakameroista vaan luottamuksesta, yhdenvertaisuudesta ja toimivista peruspalveluista. Meillä on tästä aika laaja kansainvälinen ja suomalainen tutkimustieto. Jos kuitenkin tavoitteena kaikilla on turvallinen, hyvinvoiva Suomi, miksi emme pyrkisi siihen keinoilla, joiden tiedetään toimivan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Ingo, varsågod.

14.15 Christoffer Ingo r (vastauspuheenvuoro): Värderade talman! Fru minister! Regeringen gör många viktiga satsningar för finländarnas trygghet. Vi ökar på anslagen till polismyndigheterna och stärker gränsbevakningen med både nationella åtgärder och genom samarbete med allierade och Frontex. Vi satsar på nödcentralsverksamheten och tryggar

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

dess service på båda nationalspråken och ser till att räddningsväsendet ska kunna verka nära invånarna landet runt.

On kuitenkin nostettava kissa pöydälle aiemmin tehtyjen hallinnollisten uudistusten vaikutuksista Poliisiammattikorkeakoulussa. Ruotsinkielinen opetus on jäänyt paitsioon, kun esimiehet ja opetushenkilökunta on eriytetty toisistaan. Haluaisin kysyä arvon ministeriltä: miten Poliisiammattikorkeakoulun ruotsinkielisen opetuksen laatu turvataan ja varmistetaan, että koko maassa poliisin palveluita tarjotaan laadukkaasti suomeksi ja ruotsiksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack. — Edustaja Vornanen, olkaa hyvä.

14.16 Timo Vornanen tv (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Menokohteet tulee asettaa tärkeysjärjestykseen ja suomalaisten etu kaiken muun edelle, ja näinhän ministeri Rantanen on toimissaan tehnytkin.

Hallituksen täytyy edelleen jatkaa säästämistä haitallisen maahanmuuton ja kalliin turvapaikkajärjestelmän kustannuksista. Nämä säästöt tulee ohjata suoraan poliisille, Rajalle ja pelastustoimeen, sillä ongelmien ennaltaehkäisy on aina halvempaa kuin jälkihoito. Näin toimii oikeudenmukainen yhteiskunta.

Lisäksi muistutan, että Itä-Suomen elinvoima on kovaa turvallisuuspolitiikkaa. Asuttu raja tukee parhaiten Rajavartiolaitosta ja koko Suomen turvallisuutta. Kiitänkin hallitusta panostuksesta reserviläisiin ja erityisesti Kiteen ampumaurheilukeskuksen saamasta 300 000 euron rahoituksesta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

14.17 Saku Nikkanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos jaoston puheenjohtajalle ja ministerille esittelystä, ja lieenee syytä lausua kiitos myös siitä, että tässä taloustilanteessa ja myös turvallisuustilanteessa nämä sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat säilyneet ehkä suurimmilta leikkauksilta.

Mutta nostaisin hieman huolta siitä, miten meidän pelastuslaitos tällä hetkellä pärjää. Tässä on nostettu esiin tämä pelastajien koulutus ja tavoite siitä, että on tuhat uutta pelastajaa vuoteen 32 mennessä. Tavallaan kysyisin siitä, onko ministeriössä ajateltu, miten varmistetaan pelastajien riittävä määrä, ja pitäisikö esimerkiksi pelastajien kohdalla asettaa samanlainen tavoite kuin poliisien kohdalla on asetettu, eli tavallaan lukittaisiin tietty määrä, mikä Suomessa erityisesti pelastajia tarvitaan, koska hyvinvointialueilla tällä hetkellä hieman kamppaillaan siinä, saadaanko palkattua näitä uusia koulutettuja pelastajia. [Eduskunnasta: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Räsänen, olkaa hyvä.

14.18 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten Ukrainan opit ovat opettaneet meille, niin ensivasteen sielläkin kriisitilanteessa ovat antaneet poliisi, pelastustoimi ja raja, ja se tulee varmaan täällä meillä Suomessakin huomioida. Kuitenkin tästä huolimatta myös talous on se, mikä täällä on pinnalla, ja myös rahoitusvajeet, mitkä ovat sisäisen turvallisuuden puolella olleet. Kysynkin nyt ministeriltä: oletteko ollut missään puheväleissä, keskusteluissa joko ministeriön tai viranhaltijoitten kanssa puolustus-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

hallinnon suuntaan? Nyt kuitenkin on tavoitteena viisi prosenttia bkt:stä laittaa tulevaisuudessa puolustukseen, ja siitähän se kolme ja puoli on niin sanottua raakaa puolustusta ja se puolitoista prosenttia sitten puolustusta tukevaa. Voisi kuvitella, että näitä sisäisen turvallisuuden asioita saisi siihen puoleentoista prosenttiin laitettua. Onko minkäänlaisia valmisteluja käynnissä nyt ministeriöitten välisesti tästä puolestatoista prosentista ja siinä sisäisen turvallisuuden asioista?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Mikkonen, olkaa hyvä.

14.19 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus jatkaa viime kaudella aloitettua sekä poliisien, rajavartioiden, pelastajien että hätäkeskuspäivystäjien määrän lisäämistä, ja se on ihan tarpeen. Samanaikaisesti on hyvä muistaa, että poliisia haastavat erityisesti väestön eriarvoistuminen ja pahoinvointi, joista mietinnössäkkin todetaan, ja se, että yhteiskunnan kannalta on ensisijaista puuttua juurisyihin ja ennaltaehkäistä ongelmia. Valitettavasti toisaalla tässä budjetissa on paljon päätöksiä, jotka vievät aivan toiseen suuntaan: palveluita karsitaan, eriarvoisuutta lisätään ja esimerkiksi kotouttamisen kielipalveluja heikennetään.

Mutta haluan nostaa esiin myös yhden ilmiön, joka on huolestuttavalla tavalla pesiytynyt Suomeen, eli se on pakkotyö ja suoranainen ihmiskauppa. Tiedämme, että poliisi on ollut valitettavan kykenemätön puuttumaan riittävästi tähän ilmiöön. Osittain on syy osaamisen puutteessa, osittain myös välinpitämättömyydessä. Haluaisinkin kysyä: miten sisäministeri varmistaa, että tähän ilmiöön todellakin puututaan ja myös ihmiskaupan uhrit pääsevät auttamisjärjestelmän piiriin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

14.21 Juha Viitala sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jatkan tästä huumausaineteemasta.

Erilaiset huumaavat aineet leviävät Suomessa huolestuttavalla tavalla myös pienempiin paikkakuntiin. Satakunnassa saatiin joku aika sitten 10 000 ihmisen Huittisissa yllättävä uutinen, kun siellä jätevesitutkimuksissa oli Suomen kuudenneksi eniten alfa-PVP-jäämiä, ja tämä todellakin yllätti siellä Satakunnassa.

Toki varmaan me kaikki tiedostetaan se, että suurissa kaupungeissa on tällä hetkellä ne isoimmat ongelmat, mutta kyllä tässä meidän kaikkien on syytä olla huolissaan, ettei tämä leviä tuonne pienempiin maakuntiin. Pienemmissä maakunnissa monesti pystytään laajamittaista huumausainekauppaa pyörittämään hyvin, koska siellä pystytään toimimaan pikusen enemmän ehkä niin sanotusti pinnan alla.

Kysynkin: miten hallitus aikoo puuttua tähän, tai mitä toimia teillä on siihen, että estetäisiin tämän huumausaine-epidemian leviäminen pienempiin kaupunkeihin? [Eduskunnasta: Hyvä puheenvuoro!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

14.22 Mari Kaunistola kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ja kiitos ministerille esittelystä ja monista muista tärkeistä panostuksista sisäisen turvallisuuden toimialueelle.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Nostan ensin esiin poliisin, jonka suorituskykyä on nostettu kohdentamalla henkilöstölisäyksiä operatiiviseen toimintaan. Tähän mennessä poliisien määrä on kasvanut jo yli kolmellasadalla htv:llä, ja tavoite kahdeksastatuhannesta poliisista saavutetaan vielä tällä hallituskaudella.

Nyt onkin tärkeää huolehtia siitä, että poliisi myös omassa toiminnassaan huomioi koko Suomen eli resurssit jakaantuvat koko Suomen alueelle eikä vain sinne pääpoliisiasemien yhteyteen.

Huomioitavaa on myös se, että hallituksen tarkoitus on turvata koko rikosprosessiketjun toimivuus tehokkaalla tavalla. Muun muassa poliisin, supon ja Rajavartiolaitoksen resurssien turvaamisen ohella esimerkiksi myös oikeuslaitokseen ja sen toimivuuteen on panostettu ja käsittelyajat ovat viimein olleet laskussa koko hallituskauden aikana. Hallitus vahvistaa siis oikeusvaltiota kokonaisvaltaisesti turvaten toimijoiden resurssit ketjun eri tasoilla, ja tämä näkyy myös ensi vuoden budjetissa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

14.23 Rami Lehtinen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan alkuun täytyy ottaa vähän kantaa pakolaisasiaan. Se, että Suomi vähentää pakolaiskiintiötä, mahdollistaa vastaavasti auttamisen enemmän täällä lähialueilla, eli pystytään auttamaan ukrainalaisia enemmän ja suuntaamaan rahaa siihen. Itse asiassa samanlaista kehitystä toivoisi koko maailmassa, niin että siellä, missä on kriisi, lähimaat ottaisivat sen suurimman vastuun auttamisesta [Anna Kontula: Niinhän ne tekee!] sen sijaan, että kuljetetaan ihmisiä ympäri maailmaa lentokoneilla ja muilla värkeillä. Se ei ole missään mielessä järkevää.

Pitää kiittää ministeriötä siitä, että on tehty tehostamistoimia ennen kaikkea maahanmuuttotoimintaan ja on pystytty tehostamaan muun muassa palautuksia merkittävästi. Itse asiassa oma kysymykseni liittyisi vähän siihen. Jos me ei pystytä hallitsemaan maahanmuuttoa ja sen kustannuksia, niin mikään raha ei riitä eikä mikään budjetti riitä. Kysyisinkin, että minkätyyppisiä EU-toimia palautusten suhteen on suunnitteilla ja mahdollisesti tehtävissä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

14.24 Sofia Virta vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lapsiin kohdistuva väkivalta ja seksuaaliväkivalta on jotain niin järkyttävää, kuvottavaa ja tuomittavaa, ettei siitä haluaisi edes puhua, ja se on usein se ongelma, että ne aiheet jäävät jalkoihin, kun kukaan ei halua näiden teemojen kanssa olla tekemisissäkään. Mutta meillä päättäjillä on toki velvollisuus suojella lapsia ja varmistaa, että rikolliset saadaan lopettamaan toimintansa.

Asiantuntijat ja Suomen poliisikin ovat varoittaneet näistä erittäin sadistisista kansainvälisistä verkkoyhteisöistä, joissa lapsia ja nuoria altistetaan, heitä käytetään ja heitä saadaan jopa tekemään seksuaaliväkivaltaa tai järkyttäviä väkivallan tekoja. Suomen poliisi ja asiantuntijat ovat ehdottaneet, että Suomessakin poliisiin perustettaisiin senttyyppinen pohjoismainen keskus, joka Ruotsista ja Norjasta löytyy, johon voitaisiin keskittää osaaminen, resurssit ja tämänkaltaisten rikosten tutkiminen ja paljastaminen, jotta voitaisiin toimia ajoissa, ehkä ennen kuin pahin on päässyt tapahtumaankaan. Uskon, että tälle löytyisi tukea yli puoluerajojen.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Kysynkin arvon ministeriltä: olisiko hallituksen mahdollista edistää ja vastata tähän asiantuntijoiden ja poliisin toiveeseen, jotta nämä järkyttävät rikokset saataisiin estettyä tai vähintään tekijät niistä seurauksiin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

14.25 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itsellenikin tässä ensimmäisenä aiheena oli tämä huumausainetilanne ja sen vakavat seuraukset, jotka kuitenkin näkyvät täällä budjettikirjassakin monilta osin niin tulonmenetyksinä kuin myös sitten kustannusten nousuna. Tiedän, että tätä tilannetta ylipäätänsä eri puolilla Suomea on tuskasteltu, tietenkin eniten suuremmissa kaupungeissa, ja tiedän, että sisäministeriön ja sosi-aali- ja terveysministeriönkin yhteistoimin on pohdittu niitä toimenpiteitä, joilla tähän vai-keaan tilanteeseen voitaisiin hakea ratkaisuja.

Nyt se kysymys sitten kuuluu, kun tämän niin sanotusti kahvinjuonnin ja viinereiden syömisen jälkeen pitäisi päätyä johtopäätöksiin ja joihinkin toimenpiteisiin: olisiko yksi mahdollisuus, että tässä nyt rakennettaisiin ainakin suurempien kaupunkien kanssa yhteiset toimintaohjelmat, millä tätä viheliäistä toimintaa pystyttäisiin lähemmään kitkemään? Tämähän ei ole kovin yksinkertainen ongelma, ja sen takia ajattelisin, että tässä varmaan sekä valtioneuvoston että suurempien kaupunkien välinen yhteistyö olisi tarpeellista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

14.26 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kansan-edustajan tärkein tehtävä on huolehtia suomalaisten arjen turvallisuudesta. Juuri nyt panos-tamme turvallisuuteen paitsi rajoilla isänmaamme puolustuksessa myös jokaisen kansalai-sen arjessa.

Ja varsinainen kysymys, aloitan sen jo nyt: huumeasiasta on tullut muutaman kerran täs-sä nyt edustajien taholta esille, ja se on vakava asia, se on äärimmäisen vakava asia. Jos me vain keskenään täällä, isot kaupungit, keskustellaan aiheesta... Ne huumeet pitäisi pysäyt-tää rajalle, ja se länsiraja vuotaa, me kaikki se tiedetään. Kysynkin ministeriltä: minkälai-siin toimenpiteisiin tämän asian suhteen vielä tämänkin hallituskauden aikana voisi ryh-tyä? Eli tilkitään tuo länsiraja vielä sen lisäksi, että itäraja on tilkitty. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Simula, olkaa hyvä.

14.27 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhteisenä tavoitteena on tosiaan tuhat ampumarataa Suomeen. Se tavoite on äärimmäisen kova. Ampumaradat ovat, niin kuin ministerikin totesi, tärkeitä maanpuolustukselle, metsästäjille, ampumaur-heilijoille ja turvallisuusviranomaisille. Ne ovat ensisijaisesti turvallisuus-, eivät ympäris-tökysymys.

Parhaillaan lausunnoilla on hallituksen esitys, jolla helpotetaan ampumaratojen luvitus-ta. Se siirretään ympäristöviranomaisilta pois, ja tämä on todellakin oikea teko. Kiitos siitä ministerille. Lupaprosessit nopeutuvat, ja ehdot helpottuvat.

Lisäksi nyt kolmatta vuotta putkeen tuemme ampumaratoja ympäri Suomen niin sano-tuista eduskunnan joululahjarahoista. Haluaisin kysyä ministeriltä: voitaisiinko ampuma-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

ratojen tukemiseen selvittää jonkinlaista pysyvää avustusmallia, sillä se tarve on todella kova?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

14.28 Paula Werning sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus lupasi turvata sopimuspalokuntien aseman ja toimintakyvyn. Näin lukee hallitusohjelmassa, näin todetaan sisäisen turvallisuuden selonteossa, ja, ministeri Rantanen, te olette myös todennut tämän useaan otteeseen tässä salissa. Todellisuus on toinen. Varsinais-Suomessa ja Etelä-Karjalassa sopimuspalokuntien sopimuksia irtisanotaan, ja säästöpainet leviävät muualle maahan.

Kyse on rahallisesti varsin pienistä säästöistä mutta turvallisuuden kannalta valtavista riskeistä. Sopimuspalokunnat ovat monella paikkakunnalla se ratkaiseva tekijä, joka varmistaa avun nopean perille pääsyn. Hallitus ei voi samaan aikaan puhua turvallisuudesta ja ajaa alas sen kivijalkaa. Nyt tulee valita, pidetäänkö kiinni hallituksen linjauksista vai jatketaanko juhlapuheita samalla, kun sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä murennetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

14.29 Pinja Perholehto sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kiitos jaoston puheenjohtajalle ja ministerille puheenvuoroista.

Ajattelen niin, että yksi osa sisäistä turvallisuutta on ihmisen luottamus siihen, että laki toteutuu, viranomaisilla on riittävä osaaminen ja aika tehdä työnsä ja että aina rikosten uhrin ja heidän läheistensä asia otetaan vakavasti. Oli aika järkyttävää lokakuussa lukea siitä, että poliisi oli lopettanut yli 40 tapauksessa lähisuhdeväkivalta-asian tutkinnan laittomasti. Apulaisoikeuskanslerin selvityksen mukaan näiden tekojen vakavuutta oli myös tulkittu väärin tai tutkinnat olivat seisonet pitkään. Tiedän, että tämä ei johdu pelkästään siitä, etteikö osaamista olisi riittävästi, vaan myös yksinkertaisesti siitä, että päivittäisessä arjessa joudutaan tietenkin tekemään erilaista priorisointia. Kysyisin kuitenkin ministeriltä: konkretisoituvatko huolet lähisuhdeväkivallasta, erityisesti naisiin kohdistuvasta väkivallasta, mielestänne riittävällä tasolla tässä budjettiesityksessä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kilpi, olkaa hyvä.

14.31 Marko Kilpi kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Heti alkuun pitää kiittää ministeriä ja hallitusta juuri oikeista asioista ja oikeista päätöksistä, mitä on tehty sisäisen turvallisuuden eteen ja sen kehittämiseksi. Nytkin katsotaan täällä tätä lukemaa, mikä meillä on viivan alla, 43 miljoonaa enemmän kuin edellisenä vuonna tähän budjettiin, ja näitä pysyviä lisäyksiä on myöskin suunnattu juuri sellaisiin asioihin, mitkä ovat juuri oikeita. Näin se pitää tehdäkin, kun tämmöisessä ajassa eletään, missä poliisi on se ensivas-teviranomaisen hybridi vaikuttamisessa, eivätkä minnekään ne aikaisemmatkaan turvallisuusuhat ole hävinneet, niin kuin täälläkin näissä keskusteluissa on hyvin käynyt esille.

Varsinainen kysymykseni kyllä liittyy sitten vähän toiseen asiaan. Edustaja Lehtinen nostikin hyvin esille sen, että ihmisillä on halu auttaa Ukrainaa, ja meillä on eduskunnassa sisällä erinomaisen ansiokas lakialoite, edustaja Jäntin tekemä lakialoite rahankeräyslais-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

ta, joka liittyy nimenomaan siihen, [Puhemies koputtaa] että kaikki voisivat osallistua Ukrainan tukemiseen. Rahankeräyslaki on hyvin monimutkainen ja epäselvä, [Puhemies koputtaa] ja tämä on siellä menossa. Onko tämän tilanne nyt mikä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen, olkaa hyvä.

14.32 Mira Nieminen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Loistavaa työtä, ministeri Rantanen, sisäturvallisuuden eteen ja koko Suomen turvallisuuden eteen. Nostan tämän huume keskustelun pointiksi täällä myös sen, että alfa-PVP on vain yksi huumausaine. Meillä ovat kaikki muut huumausaineet myöskin vielä kategorisesti esillä ja käytössä tässä maassa, ja tämä on vain yksi lisääntynyt ja kulminoitunut ongelma. Se ei ole suurten kaupunkien ongelma, sitä löytyy myös muualta, kuten näitä kaikkia muita huumausaineita, ja todellakin pitää olla huolissaan koko Suomesta, ei vain yksistä alueista.

Poliisiresurssin, henkilöstön, kohdalla tavoite on 8 000 poliisia, mutta nostan edelleen huolen siitä henkilöstön jaksamisesta, siitä kuormittumisesta, minkä aiheuttavat nämä monet, monet lisääntyneet työtehtävät sekä siellä tarvittava kaikki muu osaaminen. Miten, ministeri, tulemme vastaamaan tähän henkilöstön jaksamiseen? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

14.33 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Sain aikanaan olla koko lailla 12 vuotta hallintovaliokunnassa vuodesta 2011 alkaen, ja sinä aikana turvallisuusviranomaisten resurssit ja turvallisuusviranomaisten työ tulivat valiokuntatyön kautta hyvin lähelle, ja myös se muutos näkyi vuosien varrella turvapaikkakriisinä ja niin edelleen.

Muutaman asian haluan nostaa ministerille esiin. Nämä hallituksen turvallisuusviranomaisille kohdistamat säästöt ovat huolenaihe. Ne näkyvät tässä työssä jaksamisessa, resursseissa ja muissa asioissa.

Hyvä, että viime kaudella pysäytettiin tämä poliisimäärän lasku. Pääministeri Marinin hallituksen aikana 7 200:sta käännettiin nousuun — muuten ensimmäistä kertaa sinä aikana, kun näissä tehtävissä olen ollut — ja nyt sitä jatketaan. Toivon, että tässä tämän tason nosto nyt onnistuu, mutta nostan myös nämä pelastusviranomaiset ja suojelupoliisin. Ei voi olla niin, että lisätalousarviolla esimerkiksi suojelupoliisin tehtävää hoidetaan, vaan pitää olla budjeteissa ennakoitavuutta, jotta meidän viranomaisilla on myös kyky suunnitella omaa toimintaansa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Partanen, olkaa hyvä.

14.35 Karoliina Partanen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota osoittaa meille sen, että ampumarajoittelua tulee tukea. Se tukee meidän maanpuolustustamme hyvin vahvasti. Siksi onkin tärkeää, että ensi vuoden budjetissa on tärkeitä panostuksia ampumaratoihin, ja tahdon ministeriä kiittää erityisesti 300 000 euron panostuksesta Kiteen Aimon ampumarataan.

Haluan kiittää myös siitä, että poliisien henkilötyövuosia lisätään koko hallituskaudella yhteensä 300:lla ja ensi vuonna myös 70:llä. Tällä vaikutetaan muun muassa siihen, että rikokset eivät pääse vanhenemaan, kun tutkinnat nopeutuvat, ja myös vastataan tähän tär-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

keään kysymykseen, jonka edustaja Perholehto nosti esille, nimittäin naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja rikoksiin, joita poliisi tutkii. Tein kirjallisen kysymyksen tästä asiasta, minä Perholehto nosti esille, ja sainkin siitä ministeriltä oivan vastauksen. Ymmärrykseni oli, että poliiseja on tässä asiassa ohjeistettu ja tullaan myös jatkossa vahvasti ohjeistamaan. Kiitos siitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

14.36 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten tuossa edustaja Kari edellä hyvin totesi ja viittasi tähän pitkäjänteisempään budjettisuunnitelmaan, niin näkisin, että tämä on syytä ottaa nyt vakavasti ja huolehtia näistä sisäisen turvallisuuden viranomaisten pitkäaikaisista resurssipuutteista kokonaisvaltaisemmin ja jättevämmin.

Mitä tulee maahanmuuttoon ja maahanmuuttokysymyksiin, joihinka en tuossa edellisessä puheenvuorossani ehtinyt viittaamaan, niin olisin halunnut kysyä: onko hallituksella tarkoitus nyt vielä loppuvaalikaudella tuoda tämä maahanmuuton pisteytysmalli, joka esimerkiksi Kanadassa on ymmärrykseni mukaan menestyksellä otettu käyttöön, tämäntyyppistä valmistelua tehdä, jotta voimme varmistua siitä, että Suomeen saadaan työmarkkinoille osaavaa työvoimaa ja juuri sitä, mitä tarvitaan?

Sitten mielelläni kuulisin myös siitä — mihin itse asiassa ministeri jo jonkun verran tuossa kuppilan puolella viittasikin — mitä uudistuksia nyt sitten tämän EU:n maahanmuuttohankkeen, maahanmuuttopaktin, myötä on kenties tulossa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

14.37 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin haluan yhtyä näihin kiitoksiin ministerille hyvästä työstä sisäisen turvallisuuden varmistamisen ja kehittämisen eteen.

Minun oli tarkoitus kysyä ampumaratahomista, mutta edustaja Simula jo hyvin kattavasti ne kysyikin tuossa. Oikeastaan totean vain, että hallituksen tavoite tuhannesta ampu-
maradasta tuntuu nyt tällä hetkellä karkaavan koko ajan kauemmas ja kauemmas. Toivot-
tavasti siihen saadaan lainsäädäntömuutoksia nopeasti aikaiseksi, koska tämä kehityskul-
ku ei ole se oikea tie.

Itse kysyisin sopimuspalokunnista. Me tiedetään, että siellä on henkilöstöpula ja isoja ongelmia sen suhteen. Olen tästä ennenkin puhunut: kun siviilipalvelusjärjestelmää ollaan muuttamassa kohti kokonaisturvallisuusajatusta, niin miten te näette, voisiko sieltä löytyä joku osa-apu? Minä en tarkoita, että sieltä tulee täysapu, mutta voisiko sieltä löytyä joku osa-apu tähän sopimuspalokuntien ongelmaan? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Razmyr, olkaa hyvä.

14.38 Nasima Razmyr sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäinen turvallisuus on keskeinen asia meidän turvallisuudessa ja turvallisuudentunteessa ja ennen kaikkea koko yhteiskunnan eheydessä. Valitettavasti tämä hallitus on kuitenkin heikentänyt merkittävästi ihmisten luottamusta sekä myöskin turvallisuudentunnetta, kun katsoo laajasti ja pitkäjänteisesti teidän budjettianne. [Perussuomalaisten ryhmästä: Höpö höpö!]

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Ennaltaehkäisystä olette leikanneet — tutkitusti asia, joka vaikuttaa nimenomaan esimerkiksi nuorisorikollisuuteen ja sen ehkäisemiseen. Nuorten kohtaaminen on äärimmäisen tärkeä asia. Varmasti on näin, että poliiseja tarvitaan lisää, mutta samanaikaisesti me tarvitaan nuorisotyöntekijöitä, ennalta estävää nuorisotyötä, jalkautuvaa nuorisotyötä, jossa aikuiset ihmiset kohtaavat nuoria vaikeissa tilanteissa ja vaikeissa olosuhteissa.

Olette myöskin kotoutumisesta leikanneet. Voi olla, että osalle täällä se on ylpeyden aihe, mutta itse ajattelen lähinnä niin, että haluatteko te, että kotoutuminen epäonnistuu. Me haluamme, että se onnistuu. Mutta onneksi ampumarahoille löytyy riittävästi rahoitusta ja kannustusta. [Mauri Peltokankaan välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

14.39 Milla Lahdenperä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille kaikesta sisäisen turvallisuuden työstä, jota teette. Se on tärkeää työtä, ja hienoa on, että myös turvallisuusviranomaisiin on tullut rahoitusta. Erityisesti rikoksien rangaistuksia on kovennettu, mikä on hienoa, mutta sitä myötä myös tarvitaan poliiseja. Tätä myöten onkin lisätty 300 henkilötövuotta koko hallituskaudella ja nyt 70, ja tärkeää on, että se on nimenomaan sinne operatiiviseen toimintaan. On myös huomioitu pelastajien koulutus: heitä valmistuu ensi vuonna 54 kappaletta enemmän.

Lisäksi ampumaratoihin on huomattava summa rahaa. Se on tärkeää, koska myös metsästäjät, ampumaurheilijat, turvallisuusviranomaiset ja reserviläiset käyttävät näitä. Ampumaharjoittelu on nykypäivänä tärkeää.

Kiitos näistä kaikista, joita nyt tässä jää vielä luettelematta. Ei kysymyksiä vaan kiitoksia tällä kertaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

14.40 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on ollut hyviä keskusteluja tämän sisäisen turvallisuuden osalta. Kysymykseni koskee sitä, että kun maailmalta havaitaan koko ajan eri puolilta ulkoisia drooneja ja muita tällaisia, jotka tulevat ilmatilaan ja ei tiedetä, kenen ne ovat, niin miten me ollaan valmistauduttu tällaiseen tilanteeseen, joka tulee niin kuin systemaattisesti tuolta ulkopuolelta ohjattuna, ja niillä on omat tarkoitusperänsä.

Toinen alue tässä on se, että kun meillä on tämä tietoverkkorikollisuus kasvamassa koko ajan ja siellä on erilaista vaikuttamisyritystä, kaikkien tietojen utelua tapahtuu ja me ollaan näillä uusilla alueilla nyt semmoisessa tilanteessa, niin kuinka hyvä valmius näitten osalta meillä on. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savio, olkaa hyvä.

14.41 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on panostanut koko kautensa ajan erittäin merkittävästi Suomen sisäisen turvallisuuden vahvistamiseen, ja lisäystä on jälleen tulossa muun muassa poliisin toimintamenoihin ja Rajavartiolaitoksen toimintaan. Sekä poliisin että Rajavartiolaitoksen henkilöstöä on lisätty ja suorituskyykyä nostettu, ja nämä ovat erittäin tärkeitä päätöksiä näinä epävarmoina aikoina. Suu-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

ri kiitos sisäministeri Rantaselle näistä panostuksista ja myös muusta hänen tekemästään ansiokkaasta työstä!

Arvoisa puhemies! Haluan monien muiden edustajien tavoin ottaa kantaa pahentuneeseen huumeongelmaan. Kuten todettu, viime aikoina ovat lisääntyneet esimerkiksi uusien muuntohuumeiden aiheuttamat vakavat haitat sekä kaupunkikeskuksissa että niiden ulkopuolella, mutta kuten edustaja Nieminen hyvin totesi, myös perinteisemmät huumeet ovat edelleen osa huumausaineongelmaa. Arvoisa sisäministeri Rantanen, tiedän, että suhtaudutte hyvin vakavasti huumeiden käyttöön ja siitä aiheutuviin ongelmiin. [Puhemies koputtaa] Voisitteko kuvailla ministeriönne toimia [Puhemies koputtaa] huumeongelmien kuriin laittamiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

14.43 Anna Kontula vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siitä tietää, että ollaan myöhässä, kun päihdeongelmista keskustellaan sisäministeriön hallinnonalalla.

Me tiedetään, että pääsääntöisesti sellainen päihdeidenkäyttö, joka näkyy sisäministeriön hallinnonalalla, on alkanut jo alaikäisenä — jopa päihderiippuvuus on alkanut jo alaikäisenä. Me myös tiedetään, että sillä on voimakas yhteys kaikkiin keskeisiin sosiaalisiin ongelmiin, ja me tiedetään, että sillä on voimakas yhteys mielenterveyspalvelujen saataavuuteen, joka on heikkoa.

Kun päihdeet alkavat muodostua turvallisuuskysymykseksi, ollaan aina vuosia, usein vuosikymmeniä, myöhässä asian ratkaisemisessa, ja tämä hallitus ei ole kyllä tehnyt asian eteen juuri muuta kuin lisännyt vankilapaikkoja. Vankila sinällään on äärimmäisen kallis ja tehoton tapa hoitaa päihdeongelmia. Hoitoonpääsy oikea-aikaisesti tutkitusti toimiviin hoitoihin auttaisi huomattavasti enemmän myös siellä vankilalaitoksen sisällä, mutta tietysti mieluummin vuosikausia sitä ennen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

14.44 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri! Poliisin toimintamenoihin osoitetaan pysyvää lisäystä yhteensä noin 11 miljoonaa euroa, josta kohdennetaan koulupoliisitoimintaan 2 miljoonaa euroa — erittäin tärkeätä, ennalta estävää työtä — harmaan talouden ehkäisyyn kolme ja puoli miljoonaa — jo aikaisemmin toimineet harmaan talouden yksiköt ovat helposti keränneet paljon enemmän rahaa harmaan talouden yksikön petos- ynnä muissa tapauksissa — ja sitten nuoriso- ja jengirikollisuuden torjuntaan 5 miljoonaa euroa — erittäin tärkeä, hyvä kohde.

Lisäksi osoitetaan valmiusyksikön suorituskyvyn nostoon noin 5,2 miljoonaa euroa, ja rahoitusta nostetaan 8 miljoonaan euroon kehyskauden aikana. Arvoisa ministeri, kuinka nopeasti tämä saadaan toteutettua, kun huomioidaan muun muassa viimeisimmät Australian tapahtumat? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Räsänen, olkaa hyvä.

14.45 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskusta on valmis tukemaan kaikkia hyviä hallituksen esityksiä, ja tuemme erittäin lämpimästi itse asiansa jo viime vaalikaudella aloitettua tavoitetta poliisien määrän lisäämisestä tähän

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

8 000:een. Kannan kuitenkin huolta poliisien sijaintipaikoista ja tietysti maakunnista ja harvaan asutuista alueista.

Tapasin viime viikolla erään kaupan työntekijän, joka kertoi omasta kokemuksestaan, kun näki työpisteen läheisyydessä kaupassa ihmisen laittavan povitaskuun tavaroita. Hän tiesi sen, että jos hän tekee hälytyksen siitä, niin turvaa ei ole lähimailla, ei yksityistä turvayritystä mutta ei myöskään poliisia ole saatavilla, koska välimatkat ovat niin pitkät. Rosvo kerkiää tunkea povarin täyteen tavaraa ja paeta paikalta, ja tässä on riski lähteä henkilökohtaisesti kohtaamaan tätä ryöstäjää. Kysynkin nytten ministeriltä: mikä on viesti tuonne harvaan asutulle alueelle ja siellä lisääntyvistä huumeongelmista kärsiville alueille, missä nämä rikolliset ovat yhä vaarallisempia myös kaupan työntekijöille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jäntti, olkaa hyvä.

14.46 Aleks Jäntti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On ensiarvoisen tärkeää, että Suomi seisoo Ukrainan tukena kaikissa tilanteissa loppuun asti. Ukraina tarvitsee kaiken tukemme.

Yhdeksän kuukautta sitten 132 kansanedustajaa allekirjoitti lakialoitteen, jonka tarkoituksena on mahdollistaa rahan kerääminen paitsi Suomen puolustusvoimille kriisin aikana myöskin Ukrainalle nykyistä laajemmin.

Toteutuessaan uusi laki mahdollistaisi rahan keräämisen itsenäiselle valtiolle ja sen kiinteänä osana toimiville laillisille osille muuhun kuin aseiden ja ampumatarvikkeiden ja näihin rinnastettaviin hankintoihin edellyttäen, että kyseinen valtio on Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan tai kansainvälisen oikeuden tarkoittaman laittoman aseellisen hyökkäyksen kohteena oikeutettu näin kollektiiviseen puolustautumiseen ja valtioneuvosto on todennut asian.

Arvoisa ministeri, kuinka tärkeänä esimerkiksi asteikolla 1—10 pidätte sitä, että kansalaisyhteiskuntamme voisi osallistua Puolustusvoimiemme ja muiden meitä puolustavien asevoimien tukemiseen nykyistä laajemmin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

14.47 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Niemi puhui täällä harmaan talouden torjuntaohjelmasta, ja on hienoa, että puhui, koska se on kyllä tärkeä osa meidän Verohallinnon toimintoja ja poliisin yhteistyötä. Ikäväkseni on kuitenkin todettava, että tämä hallitushan on leikannut tämän harmaan talouden torjuntaohjelman resursseista ja tämän hallituskauden alkaessa oli jopa suuri uhka, että hallitus lakauttaa koko toimintaohjelman, koska tästä ei ollut mitään mainintaa hallitusohjelmassa. Vasta tämän ison kohun jälkeen sitten ilmoitettiin, että ohjelma käynnistyykin, mutta täysin riittämättömillä resursseilla, koska resursseja muistaakseni leikattiin puolella. Joten kysyisin kyllä ministeri Rantaselta: ettekö tunnista tätä mahdollisuutta tässä harmaan talouden torjunnassa? Niin kuin edustaja Niemi totesi, niin sehän toisi valtiolle myös lisää tuloja, mikäli onnistumme rikollista toimintaa ehkäisemään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

14.49 Merja Rasinkangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri, Suomeen rakennetaan viimein maahanmuuttopolitiikkaa, jossa järki ja vastuu menevät edelle. Turvapaikkapolitiikka kiristyy ja viedään pohjoismaiselle tasolle. Kansainvälinen suojelu on väliaikaista, ja kielteisen päätöksen saaneiden on lähdettävä, kuten pitääkin. Järjestelmän väärinkäyttöksiin puututaan, uusintahakemuksia rajoitetaan ja viranomaisille annetaan työkalut toimia. Pysyvän oleskeluluvan ja kansalaisuuden ehtojen kiristäminen on välttämätöntä. Suomeen tullaan tekemään töitä, oppimaan kieli ja noudattamaan lakeja. Kotoutuminen on velvollisuus, joka lähtee maahanmuuttajasta itsestään. Työperäinen maahanmuutto perustuu työhön, mutta samalla on huolehdittava, ettei halpamaahanmuuton kautta poljeta suomalaisten mahdollisuutta työllistyä.

Arvoisa puhemies! Sisäministeriön kulut pienenevät, mutta turvallisuudesta ei tingitä. Kulujen vähentyminen johtuu pääosin maahanmuuton vastaanottomenojen alentumisesta, joka on vain positiivinen asia. Turvallisuus on valtion tärkein tehtävä. Erityisen tyytyväinen olen siihen, että ministeriö on kiinnittänyt [Puhemies koputtaa] erityistä huomiota turvallisuuteen sekä poliisien ja rajaturvallisuuden resursseihin. Iso kiitos [Puhemies koputtaa] ministeri Rantaselle erinomaisen hyvistä työstä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

14.50 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo 20 surmattua naista Suomessa tänä vuonna. Ainakin naisiin kohdistuva väkivalta on suuri ongelma Suomessa. Istanbulin sopimuksen mukaan Suomessa pitäisi olla yli 500 turvakotipaikkaa. Te olette niitä nyt lisäämässä, se on hyvä asia, mutta edelleenkin tällä saavutettavat noin 260 turvapaikkaa on tosi vähän. Me tiedetään, että kaupungeissa on vaikeaa päästä turvapaikkoihin, saati sitten kaupunkien ulkopuolella, missä tietenkin matkat käyvät pitkiksi. Te olette myös samalla leikanneet niiltä sotejärjestöiltä, jotka tekevät ennalta ehkäisevää työtä parisuhdeväkivallan parissa, joten emme täysin oikeaan suuntaan kyllä ole menossa. Osa tästä väkivallasta Suomessa on kunniaan liittyvää väkivaltaa, ja niitä naisia nyt ei auta se, että te puhutte yleisesti vain maahanmuutosta. Kysyn ministeriltä: mitä te teette kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisemiseksi, ylipäänsä naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi ja näitten väkivaltaa kokeneiden naisten auttamiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

14.51 Anne Rintamäki ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäministeriön hallinnonalalla jatketaan sitä hyvää työtä, jota koko hallituskauden ajan on tehty. Merkilepantavaa ovat panostukset sisäisen turvallisuuden alalla, ja esimerkiksi maahanmuuttopolitiikkaa on parannettu kovalla kädellä. Kirsikkana tässä kakussa on tunnetun rikollisen Milan Jaffin karkotus takaisin Irakiin. Karkotusten määrä on kasvanut muutenkin aiempaan verrattuna, ja sorvatut lait sekä viranomaisille osoitetut resurssit mahdollistavat ne entistä matalammalla kynnyksellä. Kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan lähtömaihin mahdollisimman nopeasti, aivan kuten hallitusohjelma hallitusta velvoittaa. Kiitos ministeri Rantaselle vankkumattomasta työstä suomalaisten ja koko Suomen turvallisuuden eteen. — Kiitos.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rantanen, kysymyksiä tuli varsin paljon ja laajalta alueelta. Seitsemän minuuttia, olkaa hyvä.

14.52 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Aloitan yleisesti sillä, että vaikka totta tosiaan meidän julkisen talouden tilanne on erittäin vaikea ja haastava, niin silti on kyetty kuitenkin pitämään kiinni turvallisuustyöstä ja jopa turvallisuuspanostuksista, ja se on tietysti äärimmäisen tärkeää tässä tilanteessa niin tänään kuin jatkossakin. Mutta sitten, aivan niin kuin täällä todettiin, kyllä sisäministeriön hallinnonalakin joutuu näihin talkoisiin osallistumaan, mutta se, mistä olen hyvin tyytyväinen, on se, että emme aivan samalla tasolla kuin monen muun ministeriön hallinnonala. Pidän tätä valintaa koko hallitukselta erittäin, erittäin viisaana, sillä tässä tilanteessa on syytäkin huolehtia siitä, että meidän turvallisuutemme kaikilta osin kyetään ylläpitämään.

Täällä kysyttiin rajasta ja siitä, miten rajalla menee. No, kuten voitte havaita, niin rajatilanne on tällä hetkellä vakaa, mutta toki me emme huomisesta tiedä, ja sen vuoksi on äärimmäisen tärkeää, että meidän Rajavartiolaitoksella on riittävä määrä välineistöä, riittävä määrä henkilöstöä, riittävä määrä teknologiaa, ja sen lisäksi he tarvitsevat myös toimivaltuuksia. Niitä on päivitettävä koko ajan tähän tilanteeseen sopivaksi, ja meillä on lähtenyt lausuntokierrokselle muun muassa Rajavartiolaitoksen varautumislainsäädäntö, jossa nimenomaisesti siinäkin haetaan heille lisää toimivaltuuksia. Panostukset rajaturvallisuuden kaikilta osin ovat tarpeellisia, ovat tänään ja ovat varmasti myös tulevaisuudessa.

Sitten poliisista on kysytty täällä hyvinkin paljon. Aloitan ehkä tästä huumausaineasiana, joka täällä nousi useammassa puheenvuorossa esiin.

Poliisi tekee tietenkin huumausaineiden torjuntaa kaikin mahdollisin keinoin, mitä poliisille kuuluu. Se on tietysti selvää, ja oikeastaan tässä edustaja Kontula varsin hyvin toteusi — ja olemme täysin samaa mieltä siitä — että kun huumausaineongelma tulee poliisiin syliin, niin me olemme silloin ihan valtavasti myöhässä. Pitäisi päästä siihen, että ensinnäkin tässä maassa täytyisi asenteet huumausaineita kohtaan palauttaa takaisin sinne kielteiseen suuntaan, täysin kielteiseen, [Petri Honkonen: Hyvä!] eikä niin, että me täällä jopa eduskunnassa asti höpsemme huumausaineiden laillistamisesta. Tämä on nyt tietenkin ihan ensimmäinen asia, mitä pitäisi tässä yhteydessä tehdä.

No, sitten on tietysti tukku muita toimia, mutta jotenkin ajattelisin itse, että varsinkin kun me puhutaan nuorista ihmisistä, niin eivät he löydy ensimmäiseksi Helsingin kaduilta käyttämässä alfa-PVP-huumetta tai amfetamiinia, vaan siinä on tapahtunut paljon asioita. Itse ajattelisin, että näihin pitäisi päästä paljon, paljon aikaisemmin käsiksi, eikä niin, että meillä poliisi on sitten se ensimmäinen viranomainen, joka heitä kohtaa. [Eduskunnasta: Täysin samaa mieltä!] Tämä tietysti vaatii hyvinkin poikkihallinnollista yhteistyötä, mutta sen voin teille taata ja vakuuttaa, että poliisi ja muut viranomaiset yhdessä tekevät kaiken sen, mitä vain voivat, ja pyrkivät muun muassa siihen, että näitä aineita saadaan kaduilta pois. Se on tietysti äärimmäisen tärkeää, mutta niin kauan kuin on kysyntää, on myös tarjontaa, ja se tässäkin asiassa valitettavasti toimii. Mutta ehkä olette huomanneet, että poliisi ja Tulli ovat toimineet erittäin tehokkaasti takavarikoimalla huumausaineita tänä vuonna varsin ennätysellisiä määriä. Mitä sitten tulee tähän alfa-PVP:hen, niin totean sen, mikä täällä jo itse asiassa sanottiin, että se on vain yksi vaarallisista huumausaineista. Amfetamiini on meillä edelleen käytetyin aine, pois lukien pääkaupunkiseutu, jossa kokaiini löytyy jätevesitutkimuksista ykkösenä.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Sitten maahanmuuttokysymyksistä kysyttiin muun muassa sitä, minkälaisia EU-toimia on tulossa. No, ensinnäkin me tehdään tietysti kansallisesti hallitusohjelman mukaisesti hyvinkin tiukentavaa maahanmuuttopolitiikkaa, ja se on enemmän kuin tarpeen tässä maassa, jossa tällaista tiukentavaa politiikkaa ei ole pitkään aikaan tehty. Tähän samaan porukkaan on tullut myöskin EU ja suurin osa EU-maista. Nythän viime viikolla sisäministerit hyväksyivät omassa neuvostossaan kolme lainsäädäntöaloitetta. Yksi näistä on turvalliset kolmannet maat, toinen on turvalliset alkuperämaat ja kolmas on paluusetus, jotka sieltä hyväksyttiin. Näiden tarkoitus on nimenomaisesti se, että turvapaikkapakin lisäksi — joka siis on tällainen yhteinen hallintajärjestelmä — olisi yhteiset säännöt, ja nyt nämä hyväksytyt mahdollistavat nopeammat maasta poistamiset, ne mahdollistavat turvapaikkaprosessit kolmannessa maassa, ne mahdollistavat paluukeskukset kolmansiin maihin. Näin ollen voidaan sanoa, että kyllä pikemminkin suunta on samanlainen kuin Suomen hallituksella. Ilolla olen kyllä huomannut sen, että jos 2,5 vuotta sitten, 2023, kun hallituksemme aloitti, saatoimme olla vähän etupellossa EU-maidenkin joukossa, tällä hetkellä olemme kyllä kaikki menossa samaan suuntaan. Euroopan unionista on tulossa myöskin tiukentavaa maahanmuuttopolitiikkaa, joka on sinänsä erinomaisen iloinen asia ja paljon kaivattu asia.

No, sitten vielä yritän tähän saada muutaman asian mahtumaan.

Täällä on kysytty sopimuspalokunnista, ovatko sopimuspalokunnat tärkeitä. Kyllä, kaikki pelastustoimen palvelut ovat aivan keskeisiä sisäisen turvallisuuden palveluita ja viranomaisia, mutta niin ovat myös sopimuspalokunnat. Suomalainen järjestelmä hyvin pitkälti nojaa siihen, että meillä on toimivat sopimuspalokunnat. Nämä asiat ovat tietysti hyvinvointialueiden pelastuslaitosten kysymyksiä, kun puhutaan näistä sopimuksista. Silloin meidän täytyy myöskin kunnioittaa sitä, että mikäli heillä on olemassa alueellansa sellaisia, vaikkapa pieniä sopimuspalokuntia, jotka eivät pysty tuottamaan sitä palvelua, josta he ovat pelastuslaitoksen kanssa sopineet, niin en minä ainakaan osaa siitä mennä moittimaan, miksi tätä sitten lakkautetaan. Luulen, että tässäkin tietysti pyritään käyttämään rahat mahdollisimman tehokkaasti. Kukaan ei ole sitä mieltä, että meidän pitäisi tästä järjestelmästä luopua, mutta selvää on se, että kaiken rahankäytön varmasti on tällä hetkellä oltava järkevää.

Sitten ihan lyhyesti, arvoisa puhemies, vielä tässä kohtaa näihin koto-asioihin. Minä jaksan hämmästellä sitä, että täällä haluttaisiin jatkaa samalla tavalla kuin ennenkin, eli että kotoutumista mitattaisiin siihen käytetyllä rahalla eikä niillä tuloksilla. Voin sanoa, että tässä maassa ei ole aiemmin edes mitattu kotoutumista. Nyt sitä mitataan, ja meidän tarkoituksemme on nimenomaisesti muuttaa järjestelmää niin, että siinä keskitytään kielikoulutukseen ja yhteiskunnan järjestelmän ymmärtämiseen ja meidän arvojen ja sääntöjen tuntemiseen ja niiden kunnioittamiseen. Se on se tie, jolla ihminen voi päästä työhön, ja Suomeen kotoudutaan työllä. Ei ole tarkoituksaan, että maahanmuuttajajäihmiset ovat koto-palvelun asiakkaina, jossa on kaiken maailman papanoiden keräämistä tulitikkuaskeihin. Tarkoitus on se, että he oppivat suomen kielen, osaavat suomalaisen yhteiskunnan ja sitä kautta työllistyvät eivätkä roiku sosiaaliturvan kanssa vuosikausia. [Perussuomalaisista: Juuri näin!] Tarkoitus on siis juuri se, minkä olisi pitänyt olla aina koto-palveluiden tavoitteena. Mutta niin kuin me tiedämme, aiemmin tätä ei ole mitattu, ei ole katsottu tarpeelliseksi, että he saavat sellaiset eväät, joilla he pääsevät oman elämänsä alkuun ja pystyvät itse hankkimaan oman toimeentulonsa, vaan meillä on lähdetty siitä, että katsotaan, että koto on onnistunut silloin, kun siihen käytetään mahdollisimman paljon rahaa. Näinhän ei todella-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

kaan ole, ja voin todeta, että myöskään tulokset eivät puhu sen puolesta, että kannattaisi edes jatkaa samalla järjestelmällä kuin aiemmin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos, ministeri. — Nyt ehdimme vähäksi aikaa siirtyä puhujalistalle. Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

15.02 Mari Kaunistola kok: Arvoisa puhemies! Turvallisuus on yhteiskuntamme peruspilari, ja suomalainen yhteiskunta rakentuu luottamukselle. Turvallisuus ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys. Se on pitkäjänteisen työn, vastuullisten päätösten ja ennakkoinnin tulosta. Myös kansainvälinen, maailmanpoliittinen tilanteemme vaatii, että panostamme niin ulkoiseen kuin sisäiseen turvallisuuteen yhä, entistä vahvemmin varautuen erilaisiin uhkakuviin. Suomen on oltava vahva sisäisesti ja ulkoisesti, emmekä voi sitä olla, elleimme pidä huolta suomalaisten turvallisuudesta. Hallitus tekeekin merkittäviä panostuksia suomalaisen ja Suomen sisäiseen turvallisuuteen.

Poliisin läsnäolon turvaaminen koko maassa on tärkeää: muun muassa poliisin suorituskäytäntö nostetaan kohdentamalla henkilöstölisäykset nimenomaan operatiiviseen toimintaan. Poliisin toimintamenojen kasvattamisen ohella esimerkiksi suojelupoliisin ja Rajavartiolaitoksen toimintamenot ovat kasvaneet, kun tätä nyt käsiteltävää budjettiesitystä verrataan vuoden 23 tilinpäätökseen. Samalla kaikkien näiden toimijoiden henkilötövuosien määrä on kasvanut merkittävästi, mikä kertoo menojen kohdentumisesta nimenomaan lisäksi ja henkilöstön kasvattamiseen.

On myös tärkeää, että poliisin ja muiden sisäisen turvallisuuden viranomaisten budjettien suhteen ollaan tarpeeksi pitkänäköisiä. Budjettien on mahdollistettava joustava ennakointi ja koulutuksellinen suunnittelu pitkällä aikavälillä. Lisäksi viranomaisten on kyettävä varautumaan uusien uhkien torjuntaan ja parannettava joustavaa valmiuttaan reagoida muuttuviin olosuhteisiin, koskivatpa ne nuoriso- tai jengirikollisuutta tai huumausainerikollisuutta. Koulutus, varautuminen ja valmius ovat poliisin tehtävien ytimessä, ja niiden resursoinnista on pidettävä huolta — tästä esimerkkinä muun muassa poliisin valmiusyksikön toiminnan kehittämiseen tehtävät budjettipanostukset.

Arvoisa puhemies! Talouden tilanteen jatkuessa haastavana kaikille hallinnonaloille kohdistuu ymmärrettävästi myös säästöpainetta. Sisäministeriön hallinnonalan kohdalla menojen väheneminen selittyy kuitenkin suurelta osin maahanmuuton kustannusten alenemisella ja Rajavartiolaitoksen kertaluontoisten investointien poistumisella. Hallitus on sitoutunut turvaamaan koko rikosprosessiketjun toimivuuden aina poliisista oikeuslaitokseen asti, ja näiden toimijoiden resursointi joka asteella on keskeinen osa ketjun toimivuutta. Hallitus on myös puuttunut määrätietoisesti muun muassa jengirikollisuuteen koventamalla jengeihin kytkeytyvien rikosten rangaistuksia. Myös rangaistusten koventaminen edellyttää lisäresursseja läpi koko rikosketjun alkaen kentällä olevista poliiseista. On hyvä, että tähän tarpeeseen myös vastataan. On tärkeää, että poliisi näkyy tasapuolisesti koko maassa ja maakuntakeskuksissa.

Huumausainetilanteeseen liittyen: Hallitus on tehnyt johdonmukaisesti panostuksia myös näihin resursseihin, torjumiseen. Koulupoliisitoimintaan on myönnetty kahden miljoonan määräraha, ja vieraillessani syksyllä Lounais-Suomen poliisissa kuulin lupaavasta työn tuloksista uudenaikaisesta koulupoliisitoiminnasta. Signaalin ja yhteiskunnallisen selkeän viestin huumausaineista tulee kuitenkin olla suora: ei ensimmäistäkään kokeilua huumeille, täydellisen negatiivinen asenne.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Panostukset budjetissa operatiiviseen toimintaan ja kenttävalvonnan vahvistamiseen koko maassa ovat ensiarvoisen tärkeitä. Kentällä nähdään ongelmat ja paljastetaan niitä reaaliajassa. Poliisissa tehdäänkin jatkuvasti työtä uusien rikollisten ilmiöiden tunnistamiseksi, ja on tärkeää myös puuttua tehokkaasti nuorten rikolliseen toimintaan, niin jengiytymisen kuin muiden rikollisten ilmiöiden kitkemiseksi.

Vielä lopuksi, arvoisa puhemies, nostaisin esiin Tullin keskeisen roolin Suomen ja suomalaisten turvallisuuden takaajana. Suomen liittyminen Natoon on lisännyt liikennettä satamissa, esimerkiksi Satakunnassa, kun armeijan materiaaleja tuodaan sitä kautta muun muassa Porin prikaatin harjoitustarkoituksiin. Tullin rooli valvojana on satamaturvallisuudessa keskeinen. Esimerkiksi salakuljetus on merkittävä osa kansainvälistä rikollisuutta ja Tullin rooli sen torjunnassa merkittävä. Viranomaisten saumaton yhteistyö on keskeistä kokonaisrikollisuuden ehkäisemiseksi, ja tällöin on turvattava kaikkien toimijoiden resurssit. Tällä hetkellä kuitenkin Tullin operatiivisen toiminnan rahoitus ja toimintakapasiteetin turvaaminen jäävät hieman ontuviksi, ja tästä valtiovarainvaliokuntakin on esittänyt mietinnössään huolia. Jos Tullin rahoitus jää ontumaan, vesitämmme koko viranomaisketjun, PTR-ketjun, toimivuutta, mikä vaikuttaa keskeisesti juuri näihin sisäministeriön hallinnonalan panostusten tosiasialliseen vaikuttavuuteen.

Turvallisuus ei ole itsestäänselvyys. Se on pitkäjänteisen työn, vastuullisten päätösten ja ennakkoinnin tulosta, joita ensi vuoden budjettipanostukset tukevat. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.08 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Kansanedustajan tärkein tehtävä on huolehtia suomalaisten arjen turvallisuudesta. Tämä talousarvio lähtee liikkeelle juuri tästä perusasiasta. Siinä kansallista turvallisuutta rakennetaan kokonaisuutena niin rajoilla, viranomaisten toimintakyvyssä kuin jokaisen suomalaisen arjessa. Kyse ei ole yksittäisistä toimista vaan systemaattisesta työstä suomalaisten turvallisuuden puolesta.

Arvoisa puhemies! Ensi vuoden talousarviossa vahvistetaan jälleen poliisin resursseja, jotta etenemme kohti 8 000 poliisin tavoitetta. Sen tavoitteena on turvata poliisin näkyvyys koko maassa. Samalla panostetaan pelastajien koulutukseen, väestönsuojien kuntoon ja viranomaisten valmiuksiin vastata poikkeustilanteisiin.

Turvallisuus ei kuitenkaan ole vain ongelmien ratkaisemista, vaan se edellyttää myös vahvaa tiedustelua ja ennakkointia. Siksi suojelupoliisilla on keskeinen rooli kansallisen turvallisuuden varmistamisessa. Hallitus on korjannut sen aiemman rahoitusvajeen osoittamalla suorituskykyyn pysyvän lisärahoituksen. Vaikka ensi vuonna suojelupoliisin määrärahoja tarkistetaan maltillisesti, sen toimintakyky turvataan ja resurssit kohdennetaan viisaasti todellisiin tarpeisiin. Nämä ovat kaikki tärkeitä toimia turvallisuutemme puolesta.

Arvoisa puhemies! Suomessa voi olla sisäistä turvallisuutta vain, kun rajamme ovat kunnossa. Siksi turvallisuus alkaa rajoilta. Suomi toimii viisaasti, kun se varautuu kaikkiin niihin keinoihin, joilla yhteiskuntamme vakautta voidaan horjuttaa. Rajavartiolaitoksen varsinaisia toimintamenoja vahvistetaan siten, että lisäyksen ansiosta sen henkilötyövuosimäärä kasvaa. On välttämätöntä, että Suomella on käytössä riittävät ja toimivat työkalut rajojensa valvomiseen ja turvallisuuden ylläpitämiseen.

Arvoisa puhemies! Kokonaisturvallisuus ei synny juhlapuheista vaan päätöksistä. Tämä hallitus on osoittanut resursseja sinne, missä niille on ollut todellinen tarve, ja tehnyt ratkaisuja, joilla Suomea tehdään aidosti turvallisemmaksi. Tämä talousarvio katsoo tulevai-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

suuteen ja huolehtii yhteiskuntamme tärkeimmästä kivijalasta, turvallisuudesta. Siksi tämä sisäministeriön hallinnonalalle esitetty kokonaisuus on kannatettava. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

15.12 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Suomen sisäisen arjen turvallisuuden tulee olla eduskunnan ja kansanedustajien ydintehtävä. Turvallinen Suomi edellyttää toimivaa maahanmuuttopolitiikkaa, vahvoja viranomaisia ja ennakoivaa varautumista. Turva- paikkapolitiikka on tiukennettu hallitusohjelman mukaisesti pohjoismaiselle tasolle, väärinkäytöksiä torjutaan ja kielteisen päätöksen saaneiden palautuksia tehostetaan. Tämä vahvistaa turvallisuutta ja luottamusta maassamme. Poliisin resurssit turvataan koko maassa. Hallitus etenee kohti 8 000 poliisin tavoitetta, ja lisärahoituksella vahvistetaan nuorisojengirikollisuuden torjuntaa sekä harmaan talouden ehkäisyä. Poliisin näkyvyys ja toimintakyky ovat keskeisiä kansalaisten turvallisuudentunteelle.

Arvoisa puhemies! Myös pelastustoimi on olennainen osa turvallisuutta. Tuhat uutta pelastajaa vuoteen 2032 on merkittävä tavoite. Sopimuspalokunnilla on tärkeä rooli erityisesti harvaan asutuilla alueilla, ja niiden toimintaedellytyksistä on huolehdittava. Koko Suomen etu on, että Itä-Suomi on asuttu ja sinne panostetaan niin rajan kuin elinvoiman suhteen.

Arvoisa puhemies! Haluan nostaa tässä seuraavaksi esille ampumaradat. Ampumaradat ovat Suomessa paljon enemmän kuin harrastuspaikkoja. Ne ovat olennainen osa sisäistä järjestystä, viranomaisten toimintakykyä ja yhteiskunnan varautumista. Hallitusohjelman linjaus turvata ampumaratojen toiminta ja edistää uusien ratojen perustamista on oikea-aikainen ja välttämätön. Suomessa tarvitaan toimiva ja kattava ampumarataverkosto koko maahan. Tavoite, että maassamme on noin tuhat ulkoampumarataa vuosikymmenen loppuun mennessä, vastaa viranomaisten ja harrastajien todellista tarvetta. Erityisesti kivääri- ratojen ja toiminnallisten ratojen riittävä määrä on keskeistä, jotta harjoittelu voidaan toteuttaa hallitusti ja asianmukaisissa olosuhteissa.

Ampumaradat palvelevat laajaa joukkoa. Niitä tarvitsevat Puolustusvoimat, poliisi, Rajavartiolaitos ja pelastusviranomaiset, joiden osaaminen ja valmius perustuvat säännölliseen harjoitteluun. Samalla ne ovat tärkeitä reserviläistoiminnalle, vapaaehtoiselle maanpuolustukselle ja vastuulliselle ampumaharrastukselle sekä metsästäjille. Kyse on taidoista ja valmiuksista, jotka tukevat Suomen toimintakykyä kaikissa oloissa. Hallitus tukee tätä työtä myös konkreettisesti. Turvallisuusviranomaisten pelastus- ja ammuntharjoitteluun kohdennettu rahoitus vahvistaa viranomaisten valmiutta ja varautumista. Tämä panostus näkyy suoraan yhteiskunnan häiriönsietokyvyssä ja viranomaisten kyvyssä toimia myös poikkeusoloissa.

Arvoisa puhemies! Ampumaharrastuksen edistäminen vahvistaa vastuullista asekulttuuria. Kun harjoittelu tapahtuu asianmukaisilla radoilla valvotuissa oloissa ja selkeän sääntelyn puitteissa, riskit vähenevät ja toiminta kehittyy hallitusti. Siksi on tärkeää purkaa hallinnollisia esteitä, selkeyttää lupakäytäntöjä ja varmistaa, että ampumaratojen perustaminen ja ylläpito onnistuvat koko Suomessa.

Ampumaradat liittyvät kiinteästi varautumiseen, viranomaisten toimintakykyyn ja kansalliseen puolustusvalmiuteen. Hallituksen linja osoittaa, että näihin perustehtäviin suhtaudutaan vakavasti ja pitkäjänteisesti. — Kiitos.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kilpi, olkaa hyvä.

15.16 Marko Kilpi kok: Arvoisa puhemies! Meillä on tässä nyt käsittelyssä sisäministeriön hallinnonalan pääluokka, ja täytyy myöntää, että tätä paperia voi käsitellä ja käpistellä tässä tyytyväisyydellä. Nämä lisäykset ovat tällaisessa taloustilanteessa hyvinkin haastavia tehdä, mutta ne kuitenkin tehdään. Onhan se niin, että paras turva kriisiä vastaan on vahva julkinen talous, ja sitähän se ei tällä hetkellä ikävä kyllä ole. Se on enemmänkin surkea, mutta siitä huolimatta sisäiseen turvallisuuteenkin tehdään tällaisia panostuksia. Minusta se on osoitus siitä, että se ei ole pelkästään turvallisuusvalinta, vaan se on myöskin hyvin selkeä arvovalinta, mitä me näillä vähillä varoillamme teemme ja mihin me panostamme.

Kun oikeastaan katsotaan jo tässä tätä poliisinkin osuutta, niin siellä on 43 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2025. Yksi asia, mikä varsinkin tässä nyt miellyttää, on se, että toimintamenoihin osoitetaan pysyvää lisäystä yhteensä noin 11 miljoonaa euroa. Kun ajatellaan tällaisia taloustilannetta, missä me ollaan ja missä me eletään, niin kyllähän historia osoittaa sen — ja omasta poliisitaustanikin muistan kyllä — että aina kun valtiontaloudessa oli tiukat paikat, niin kyllä tahtoi olla niin, että poliisin toiminnasta nipistettiin. Joskus 70-luvulla aikalaiset kertoivat, että silloin ajettiin keikoille pakilla, kun oli säästötavoitteet myöskin polttoaineitten osalta. Mutta tämmöisessä tilanteessa nyt pelin henki on täysin toisenlainen.

Kun katsotaan vielä, minkälaisia pysyviä lisäyksiä tänne on osoitettu, niin siellä on muun muassa koulupoliisitoimintaan 2 miljoonaa, siellä on harmaan talouden ehkäisyyn 3,5 miljoonaa, nuoriso- ja jengirikollisten torjuntaan 5 miljoonaa, ja valmiusyksikkökin saa suorituskyvyn nostoon 5,2 miljoonaa ja rahoitusta nostetaan 8 miljoonaan euroon kehyskauden aikana. Nämä ovat juuri oikeisiin kohteisiin meneviä lisäyksiä ja parannuksia, millä poliisitoimintaa nyt tämmöisessä hyvin haastavassa todellisuudessa ja ajassa tehdään.

On myöskin merkille pantavaa, että tämä hallitus panostaa sisäiseen turvallisuuteen kattavasti kaikilla alueilla. Esimerkiksi nyt nostaisin esille PTR-yhteistoiminnan — poliisi, Tulli ja Raja — joka on äärimmäisen tehokasta ja valtava resurssi myöskin, kun pystytään yhdistämään voimia ja tekemään yhdessä asioita. Tämä on itse asiassa kansainvälisessä vertailussakin aika poikkeuksellista yhteistoimintaa.

Myöskin pelastuspuolelle tulee lisäyksiä: siellä lisätään pelastajien määrää. [Puhemies koputtaa] Itse asiassa perjantaina, kun menen Pelastusopistolle valmistumistilaisuuteen, niin näitten terveisten kanssa on sinne ihan hyvä mennä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vornanen, olkaa hyvä.

15.19 Timo Vornanen tv: Arvoisa puhemies! Käsitlemme nyt yhtä valtiomme ydintehävistä, sisäistä turvallisuutta. Kuten eilen yleiskeskustelussa totesin, valtiontalouden tervehdyttäminen vaatii meiltä kykyä priorisoida asioita. Tämä priorisointitarve on aivan keskeistä myös sisäministeriön hallinnonalalla. Vaikka hallitus ja perussuomalaiset ovat tehneet hyvää työtä turvallisuuden vahvistamiseksi, on selvää, että meidän on edelleen asetettava menokohteita tärkeysjärjestykseen. Meidän on ymmärrettävä, mitkä menot ovat suomalaisten turvallisuuden kannalta välttämättömiä ja mitkä toissijaisia. Näkemykseni on,

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

että haitallisen maahanmuuton ja tehottoman turvapaikkajärjestelmän kustannuksista ei ole vielä kukaan tingitty riittävästi.

Arvoisa puhemies! Ymmärrän kyllä teorian siitä, että kun rahaa kaadetaan lisää maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmään, ne toimisivat paremmin. Totuus on kuitenkin se, että nämä järjestelmät ovat erittäin kalliita ja passivoivia samaan aikaan, kun ihmisten peruspalveluiden, poliisin, Rajavartiolaitoksen ja pelastustoimen resurssit on venytetty äärimilleen. Eihän tässä touhussa ole mitään järkeä. Tämän epäsuhdan vuoksi Suomen tulee säästää nykyistä huomattavasti enemmän maahanmuuton kuluista ja ohjata näin säästyvät varat suoraan ihmisten peruspalveluiden ja sisäisen turvallisuuden kehittämiseen.

Maahanmuuton kustannusten säästöissä puhumme erittäin merkittävistä summista, joilla voitaisiin palkata lisää sairaanhoitajia, poliiseja ja pelastushenkilöstöä, vahvistaa rajaturvallisuutta ja varmistaa, että apu tulee hätätilanteessa paikalle nopeasti, asuipa kansalainen missäpäin Suomea tahansa. Toimiva ja oikein resursoitu viranomaiskenttä ehkäisee hätätilanteita ja rikoksia mahdollisimman tehokkaasti ennalta. Näin toimii vastuullinen yhteiskunta. Budjettikeskustelussa onkin syytä muistuttaa, että panostaminen ennaltaehkäisyyn on aina huomattavasti edullisempaa kuin ongelmien korjaaminen jälkikäteen.

Arvoisa puhemies! Haluan nostaa esiin myös huoltovarmuuden ja alueellisen turvallisuuden. Itäisen Suomen elinvoima ei ole vain aluepolitiikkaa, vaan se on kovaa sisäpolitiikkaa ja rajaturvallisuutta. Asuttu ja toimiva Itä-Suomi on paras tuki Rajavartiolaitokselle ja siten koko Suomen turvallisuudelle.

Lisäksi maanpuolustustahdon ja reserviläisten toimintaedellytysten turvaaminen kytkeytyy vahvasti sisäiseen turvallisuuteen. Siksi iloitsen siitä, että esimerkiksi ampumaratojen toimintaedellytyksiä parannetaan. Eilen puheessani mainitsemani Kiteen ampumaurheilukeskukselle osoitettu 300 000 euron rahoitus on konkreettinen teko, josta kuuluu kiitos hallitukselle ja erityisesti perussuomalaisille. Tämän rahoituksen varmistaminen on ollut myös itselleni yksi keskeisimmistä tavoitteista. Kun reserviläiset, metsästäjät ja viranomaiset ylläpitävät ampumataitoaan, se palvelee suoraan Suomen kokonaisturvallisuutta. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen on poissa. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

15.24 Pihla Keto-Huovinen kok: Arvoisa puhemies! Me suomalaiset olemme tottuneet siihen, että voimme luottaa yhteiskuntaamme, luottaa siihen, että onnettomuuden sattuessa saamme apua ja että apu tulee nopeasti ja se on ammattitaitoista. Tämä luottamus ei ole itsestäänselvyys, vaan se vaatii paitsi viranomaisilta rohkeutta mennä sinne, mistä muut pakenevat, valmiutta toimia paineen alla ja kykyä tehdä nopeita päätöksiä kriisin keskellä myös riittäviä resursseja, pitkäjänteistä rahoitusta ja päätöksiä, jotka turvaavat viranomaisten toimintakyvyn.

Turvallisuus on tärkeä osa kokonaisvaltaista yhteiskunnan toimintakykyä ja hyvinvointia, ja siksi Orpon hallitus on tehnyt panostuksia erityisesti turvallisuuteen. Muun muassa poliisin määrärahat nousevat ensi vuonna, ja koko hallituskauden aikana kasvu on ollut merkittävää. Poliisin operatiivista suorituskkyä on vahvistettu, henkilöstömäärä kasvaa edelleen, ja ensi vuonna poliiseja on enemmän kuin koskaan aiemmin. Samalla palkkausta on parannettu, mikä on tärkeä viesti niille, jotka kantavat vastuuta meidän jokaisen arjen turvallisuudesta. Suojelupoliisin rahoitus on korjattu kestäväälle pohjalle, ja sen suorituskky-

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

ky turvataan pysyvällä lisärahoituksella. Rajavartiolaitoksen toimintamenot kasvavat, vaikka kertaluontoiset investoinnit poistuvatkin budjetista. Tämä mahdollistaa henkilöstön lisäämisen ja rajaturvallisuuden vahvistamisen. Pelastustoimen osalta koulutusmäärät kasvavat, mikä näkyy lähivuosina uusina pelastajina kentällä.

Arvoisa puhemies! Tullia ei ole kuitenkaan rinnastettu valtionhallinnon säästöpäätöksiä tehtäessä turvallisuusviranomaisiin toisin kuin hallitusohjelmassa ja esimerkiksi edellisessä sisäisen turvallisuuden selonteossa. Hallintovaliokunta on nostonut omassa lausunnossaan tämän esille pitäen tärkeänä, että myös Tullin suorituskyky ja toimintaedellytykset keskeisenä PTR-viranomaisena turvataan jatkossa. Tullin määrärahat pienenevät nykyisillä päätöksillä merkittävästi jo vuonna 2026, samaan aikaan kun muille turvallisuusviranomaisille on kohdennettu lisäresursseja. Tämä on huolestuttavaa tilanteessa, jossa Tullille aiheutuu lisämenoja muun muassa tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistukseen liittyvistä ylläpitokustannuksista ja lakisääteisten tehtävien, esim. pakotevalvonnan, lisääntymisestä. Tullille on tulossa myös kokonaan uusia lakisääteisiä tehtäviä, joihin ei ole vielä varattu rahoitusta. Myös tullii-ilmoitusten määrä on kasvanut merkittävästi erityisesti Aasiasta tulevien verkkokauppatoimitusten lisääntyä.

Lisäksi tässä yhteydessä on syytä korostaa myöskin satamaturvallisuuden merkitystä ja Tullin keskeistä roolia vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden toimintaedellytysten heikentämisessä satamissamme.

Arvoisa puhemies! Ukrainan sota on opettanut meille, että yhteiskunnan kannalta kriittiset palvelut, kuten pelastustoimi, väestönsuojat ja rajaturvallisuus, ovat välttämättömiä myös ulkoisen uhan varalta. Hallitus on vastannut tähän haasteeseen määrätietoisesti, sillä turvallisuus ei synny itsestään, vaan se vaatii jatkuvaa työtä ja investointeja. — Kiitos.

Talman Jussi Halla-aho: Debatten och behandlingen av ärendet avbryts och fortsätter senare i detta plenum.

Riksdagen avbröt behandlingen av huvudtiteln klockan 15.28.

Riksdagen fortsatte behandlingen av huvudtiteln 18.43.

Talman Jussi Halla-aho: Nu fortsätter den allmänna debatten om huvudtitel 26 gällande inrikesministeriets förvaltningsområde, som avbröts tidigare under detta plenum.

Ledamot Krista Mikkonen frånvarande. — Ledamot Kari, varsågod.

18.44 **Mika Kari sd:** Arvoisa puhemies! Jäi tuosta aikaisemmasta keskustelusta vielä tällainen häntä käyttämättä, eli haluan tuoda esiin sen asian, joka pääluokan aikaisemmassa keskustelussa oli puheenaiheena, eli tämän hallituksen tavoitteen synnyttää Suomeen tuhat ampumarataa.

Tämä tavoite on kyllä karkaamassa hallitukselta pahasti. Tämän hallituskauden aikana sitä tuhatta tuskin saadaan, mutta pitäisin tätä tavoitetta hyvänä ja olisin päivällä jo sanonut sen, että pitäisin erinomaisen hyvänä, jos myös parlamentaarisesti voitaisiin sitoutua siihen, että ampumarataverkostoa Suomessa laajennettaisiin.

Underpunkt i budgeten PR 130/2025 rd

Verkoston ylläpitoa ja laajennustyötä, joskin varsin verkkaista, on pyritty hoitamaan myös erilaisella säätiörahoituksella valtion oman rahoituksen lisäksi. Toivoisin, että sisäministeriö hakisi tälle ampumaratatyölle nyt pidempää polkua. Tietenkin ampumaseurojen osallistuminen tähän on äärimmäisen tärkeää, mutta myös näiden rahoitustahojen, valtion, erilaisten säätiöiden ja erilaisten lahjoitusvarojen, käyttämistä meidän pitäisi pystyä kokoamaan tässä tasavallassa ja ennen kaikkea tehdä hyvä ja järkevä suunnitelma, miten vaikkapa sinne vuoteen 2030 tai sen jälkeiseen aikaan, niin kuin nyt näyttää, tämä tuhanen radan tavoite täytyisi. — Näillä sanoin, kiitoksia.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen avbröt behandlingen av huvudtiteln.